

“विभागाच्या परदेशी शिष्यवृती योजनेअंतर्गत निवड
केलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी सन २०२५-२६ या आर्थिक
वर्षात निधी वितरीत करण्याबाबत”.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : अविवि २०२५ / प्र. क्र. ६७ / का-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
दिनांक : ०२.०९.२०२६

- वाचा :-**
१. शासन निर्णय : अविवि २०१९ / प्र. क्र. २११ / का-६, दिनांक २३.११.२०२३.
  २. शासन निर्णय : अविवि २०२३ / प्र. क्र. १०० / का-६, दिनांक १४.०५.२०२४.
  ३. शासन पूरकपत्र क्रमांक : अविवि २०१९ / प्र. क्र. २११ / का-६, दिनांक २०.०६.२०२४.
  ४. शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक :- अविवि २०१९ / प्र. क्र. २११ / का-६, दिनांक २०.०९.२०२४.
  ५. शासन निर्णय क्रमांक :- अविवि २०१९ / प्र. क्र. २११ / का-६, दिनांक ०४.१०.२०२४,
दि. ०७.०३.२०२५ व दि. ३०.०६.२०२५
  ६. विभागाचे समक्रमांकाचे पत्र दिनांक २७.१२.२०२४
  ७. समक्रमांक शासन निर्णय दि. ०४.०६.२०२५ व दि. २४.०९.२०२५
  ८. समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, ३, चर्च पथ, पुणे या
कार्यालयाचे दि. १३.१०.२०२५ रोजीचे पत्र.
  ९. समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, ३, चर्च पथ, पुणे या
कार्यालयाचे दि. १०.११.२०२५ रोजीचे पत्र.
  १०. शासन निर्णय क्रमांक :- अविवि २०१९ / प्र. क्र. २११ / का-६, दिनांक २०.११.२०२५

प्रस्तावना :-

अल्पसंख्याक विकास विभागातील मुलामुलींना परदेशी उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृती योजनेअंतर्गत शासन निर्णय, संदर्भ क्र. १ दिनांक २३.११.२०२३ च्या तरतुदीनुसार सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षाकरिता शासन निर्णय संदर्भ क्र ५ नुसार एकूण ६६ विद्यार्थ्यांची अंतिम निवड करण्यात आली आहे. तसेच शासन निर्णय संदर्भ क्र १० नुसार सन २०२५-२६ या वर्षामध्ये परदेश शिष्यवृत्तीसाठी एकूण ७५ अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात आली आहे.

सन २०२४-२५ करिता परदेश शिष्यवृती योजनेंतर्गत निवड केलेल्या विद्यार्थ्यांपैकी ९ विद्यार्थ्यांना सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षामध्ये शिष्यवृत्ती रक्कम अदा करण्यात आली आहे. तसेच सन २०२५-२६ मधील शैक्षणिक वर्षामध्ये निवड झालेल्या ७५ विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती रक्कम अदा करण्यासाठी एकूण रु ४२.९० कोटी/- निधी मिळणेबाबत समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडून वारंवार मागणी केली आहे.

सद्यस्थितीत वित्त विभागाकडून सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षामध्ये उपलब्ध करून दिलेल्या निधीपैकी रु. ४.५० कोटी निधी बीम्स प्रणालीवर शिळ्डक आहे. सदर निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

१. विभागाच्या परदेश शिष्यवृत्ती अंतर्गत निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांसाठी विमानप्रवास खर्च, आरोग्य विमा खर्च, निर्वाह भत्ता व इतर आकस्मीक खर्च इत्यादी अदा करण्यासाठी रक्कम रु ४.५० कोटी (अक्षरी चार कोटी पन्नास लक्ष फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास याद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे.

२. समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी उपरोक्त प्रमाणे वितरीत करण्यात आलेल्या निधीच्या तरतूदीच्या मर्यादेत विहित प्रयोजनासाठी खर्च करावा. निधी खर्च झाल्यावर खर्चाचे विवरण (जिल्हा निहाय / लाभार्थी संख्या) व उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करण्याची जबाबदारी नियंत्रक अधिकारी तथा आयुक्त समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांची राहील.

३. उपरोक्त निधी विद्यार्थ्यांस वितरीत करत असताना विद्यार्थ्यांनी सादर निधी मागणीचा प्रस्ताव तपासून, विद्यापिठाच्या कागदपत्रांची पडताळणी करून, सदरचा निधी विद्यार्थ्यांस ज्या शैक्षणिक प्रयोजनाकरिता मंजूर करण्यात आलेला असेल त्याच प्रयोजनार्थ खर्ची पडेल याची खातरजमा करण्याची जबाबदारी आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांची राहील.

४. सदर निधी खर्च करताना वित्तीय नियमावली, महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका तसेच वित्त विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय / परिपत्रक यातील अटी व शर्तीचा भंग होणार नाही, याची दक्षता घेण्याची जबाबदारी आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांची राहील.

५. सदर खर्च हा सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात " परदेशात पदव्युत्तर पदवी आणि पी.एच.डी. करत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना परदेशी शिष्यवृत्तीसाठी सहायक अनुदान (कार्यक्रम), (२२३५ डी ६१३), "मागणी क्रमांक झेडई -१, २२३५ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ,०२- समाजकल्याण, २०० इतर कार्यक्रम,००, (००), (२१), अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता परदेशात पदव्युत्तर पदवी व पी.एच.डी साठी शिष्यवृत्ती योजना (कार्यक्रम), (२२३५ डी ६१३) सहायक अनुदाने (वेतनेतर), ३४ शिष्यवृत्त्या / विद्यावेतन" या लेखाशिर्षखाली खर्ची घालून त्या अंतर्गत चालू आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदी मधून भागविण्यात यावा. याकरिता समाजकल्याण आयुक्तालयाचे लेखाधिकारी (कर्ज), समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना "आहरण व संवितरण अधिकारी" म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेताक २०२६०९०२१७४८४९४२९४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(मेघना गौरव शिंदे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
३. मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

४. मा. विरोधी पक्षनेता विधान सभा/ विधान परिषद, विधान मंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
५. सर्व मा. विधान सभा/ विधान परिषद सदस्य
६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
७. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग
८. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर
९. महालेखापाल १/२ (लेखापरीक्षा), मुंबई/ नागपूर
- १०.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ११.निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- १२.सर्व विभागीय आयुक्त
- १३.आयुक्त, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई
- १४.सर्व जिल्हाधिकारी
- १५.आयुक्त, सर्व महानगरपालिका
- १६.सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- १७.सर्व मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १८.सर्व मुख्याधिकारी, नगरपालिका
- १९.सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)
- २०.सर्व शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक)
- २१.सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी
- २२.सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग
- २३.सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई (पत्राने)
- २४.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय (प्रसिद्धीसाठी)
- २५.अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबईमधील सहसचिव / उपसचिव
/अवरसचिव/ कक्ष अधिकारी
- २६.निवडनस्ती कार्यासन ६